

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตร
ประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก
Academic Administration in Curriculum Development Network
Education Institution of the Development Graduate Diploma in
Teaching Profession, Phitsanulok University

สมลักษณ์ พรหมมีเนตร¹ ไพโรจน์ พรหมมีเนตร*² ชูเกียรติ เต็งไตรสรณ์³
Somluk Prommeenat¹, Pairoch Prommeenat*², Chukiat Tengtrisorn³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก (2) ประเมินและเปรียบเทียบผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูของนักศึกษาฝึกปฏิบัติการสอน โดยบุคลากรในสถานศึกษาเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก ประชากร คือ บุคลากรในสถานศึกษาเครือข่าย 120 แห่ง แห่งละ 2 คน รวม 240 คน กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 148 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง เครชีและมอร์แกน และการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยจับฉลากเลือกสถานศึกษาเครือข่าย 74 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติระดับมากที่สุด ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านที่มีการปฏิบัติ

¹อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพิษณุโลก, Email: www.plu.ac.th
Lecturer, Faculty of Education, Phitsanulok University.

²อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพิษณุโลก, Email: www.plu.ac.th
Lecturer, Faculty of Education, Phitsanulok University.

³ รศ., อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพิษณุโลก, Email: www.plu.ac.th
Associate Professor, Lecturer, Faculty of Education, Phitsanulok University.

ต่ำสุด ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูวิชาการ/หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า ในภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2. ผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูของนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขา วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก พบว่า ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีผล การประเมินสูงสุด ได้แก่ สมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการปฏิบัติหน้าที่ครูและจรรยาบรรณของวิชาชีพ สมรรถนะที่มีผลการประเมินต่ำสุด ได้แก่ สมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและ ผู้ปกครอง เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินของบุคลากรในสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีผลการประเมิน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ สมรรถนะทางวิชาชีพครู

Abstract

This research aims to (1) study and compare the opinions of educational personnel in educational institutions towards academic administration of basic education institutions in the network of the Diploma in Teaching Profession Development, Phitsanulok University, and (2) evaluate and compare the results of the evaluation of teaching professional competence of student teachers by personnel in educational institutions in the network of the Diploma in Teaching Profession Development, Phitsanulok University. The population was 240 personnel in 120 educational institutions in the network, 2 persons per institution. The sample consisted of 148 persons. The sample size was determined using the Krejci and Morgan table and simple random sampling by drawing lots to select 74 educational institutions in the network. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire. Data were analyzed by using a ready-made statistical software. The statistics used in data analysis included percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way variance. The Scheffe/ test for pairwise differences was also used.

The research results found that:

1. Academic administration of basic education institutions in the network of the development of the Diploma in Teaching Profession, Phitsanulok University, overall and in every aspect, the highest level of practice was in the aspect of development of the educational institution curriculum, while the lowest level of practice was in the aspect of research for learning development. When comparing the opinions of educational institution administrators and academic teachers/heads of learning subject groups, it was found that overall, there were no differences in opinions.

2. The results of the evaluation of the professional competence of teachers of the Diploma in Teaching Profession Program, Phitsanulok University, found that overall and in every aspect, it was at the highest level. The aspect with the highest evaluation results was the professional competence of teachers in terms of performing their duties as teachers and professional ethics. The competence with the lowest evaluation results was the professional competence of teachers in terms of building relationships with the community and parents. When comparing the evaluation results of personnel in educational institutions, it was found that overall, there were no differences in the evaluation results.

Key Words: Academic administration, Teacher Professional Competency

บทนำ

วิชาชีพครู เป็นวิชาชีพทางการศึกษา ที่ทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอน และ การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ตลอดจนปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารการศึกษาในหน่วยงานการศึกษา ครู คือ ผู้ที่อบรมสั่งสอน ถ่ายทอดความรู้ สร้างสรรค์ภูมิปัญญา โดยคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ ความสามารถ และเป้าหมายของนักเรียนแต่ละคนและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อนำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองของสังคมและประเทศชาติ อาชีพครูจึงถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ ให้เจริญมั่นคง ทั้งนี้เนื่องจากก่อนที่จะพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญได้นั้น จะต้องพัฒนาคน ซึ่งก็ได้แก่เยาวชนของชาติ เสียก่อน เพื่อให้เยาวชนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณค่าสมบูรณ์ทุกด้าน จึงจะสามารถช่วยกันสร้างความเจริญก้าวหน้าต่อไปได้ อาชีพครู จึงถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่ง ดังนั้นการจะพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ จึงย่อมต้องพึ่งพาอาศัยครูที่มีคุณภาพ การมีมาตรฐานครูที่ชัดเจน จะช่วยให้สามารถตรวจสอบคุณภาพครูได้อย่างเป็นระบบและช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนายั่งยืน (ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์, 2565: 75)

หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้ที่มีความสนใจประกอบวิชาชีพครูให้มีความชำนาญการในสาขาวิชาเฉพาะมีความรู้ความเชี่ยวชาญสามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น หลักสูตรมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติปรัชญาอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ (ราชกิจจานุเบกษา, 9 กันยายน 2565) การที่สถาบันอุดมศึกษาจะทำการเปิดสอน จะต้องนำเสนอขออนุมัติหลักสูตรต่อ คณะกรรมการสภาสถาบัน, กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์และวิจัย และสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ซึ่งเป็นสถาบันกำกับมาตรฐานวิชาชีพครู ตามลำดับ สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู ซึ่งมหาวิทยาลัยพิษณุโลก ใช้เปิดทำการสอนเป็นหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2565 โดยได้ขออนุมัติจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2565-2569 และได้รับ

การอนุมัติให้จัดทำการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2565 เป็นต้นมา การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรฯ กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับรายวิชาในการจัดการศึกษา ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มวิชา ประกอบด้วย 1) กลุ่มวิชาครู และ 2) กลุ่มวิชาประสบการณ์วิชาชีพครู

ในกลุ่มวิชาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลกได้กำหนดรายวิชาให้ครอบคลุมมาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งกำหนดโดย สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา และให้สอดคล้องกับภาระงานที่ครูผู้สอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานต้องถือปฏิบัติ สำหรับกลุ่มวิชาประสบการณ์วิชาชีพครู กำหนดให้นักศึกษาครูทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา จำนวน 2 ภาคเรียนติดต่อกัน โดยมหาวิทยาลัยพิษณุโลกจะกำหนดภาระงานที่นักศึกษาต้องปฏิบัติและนำเสนอต่อสถานศึกษาที่เป็นแหล่งฝึกปฏิบัติ (สถานศึกษาเครือข่าย) โดยให้ความสำคัญต่อการจัดเนื้อหาสาระและการพัฒนาวิธีปฏิบัติกิจกรรมและภาระงานให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของสถานศึกษาเครือข่ายที่รับนักศึกษาเข้าฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษานั้นๆ ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับการนำไปใช้ปฏิบัติจริงในระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากผลการวิจัย การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเครือข่ายฯ มาใช้ประกอบการปรับปรุงหลักสูตรฯ ในวงรอบต่อไป นอกจากการศึกษาค้นคว้าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเครือข่ายฯ แล้ว ผู้วิจัยยังสนใจที่จะทำการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาเครือข่ายฯ เกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู ด้วยการกำหนดให้บุคลากรในสถานศึกษาเครือข่ายทำการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูตามที่คุรุสภากำหนดทำการประเมินในทุกภาคเรียน ซึ่งผลจากการประเมินสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาสาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลกจะได้นำไปใช้ประกอบการพัฒนาหลักสูตรฯ ในวงรอบต่อไปเช่นเดียวกัน

จากแนวคิดและแนวทางการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก ในวงรอบปีการศึกษา 2570-2574 ซึ่งจะต้องเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีการศึกษา 2568 เป็นต้นไป ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยนี้ขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก จำแนกตามตำแหน่งของบุคลากรและขนาดของสถานศึกษา
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก ตามการประเมินของบุคลากรในสถานศึกษาเครือข่ายฯ จำแนกตามตำแหน่งของบุคลากรและขนาดของสถานศึกษา

สมมุติฐานการวิจัย

1. บุคลากรในสถานศึกษาที่มีตำแหน่งต่างกัน และ สถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก แตกต่างกัน

2. บุคลากรในสถานศึกษาที่มีตำแหน่งต่างกัน และ สถานศึกษาขนาดต่างกัน มีการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูของนักศึกษาฝึกปฏิบัติการสอน ในสถานศึกษาเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษาในสถานศึกษาซึ่งเป็นเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู ปีการศึกษา 2566 ได้แก่ สถานศึกษาที่รับนักศึกษาจำนวน 120 คนเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา สถานศึกษาละ 2 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูวิชาการหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งสิ้น 240 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษาซึ่งเป็นเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู ปีการศึกษา 2566 ได้แก่ สถานศึกษาที่รับนักศึกษาที่กำลังศึกษาตามหลักสูตรฯ ปีการศึกษา 2566 เข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา สถานศึกษาละ 2 คน จำนวน 148 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง เลือกเก็บข้อมูลเฉพาะในสถานศึกษาเครือข่ายฯ จำแนกกลุ่มตัวอย่างบุคลากร ตาม ตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาสาระที่มุ่งศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

2.1 การดำเนินงานบริหารวิชาการในสถานศึกษาเครือข่าย ประกอบด้วย เนื้อหาซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์กระบวนการดำเนินงานตามกรอบแนวคิดของหน่วยราชการต้นสังกัดสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับ การบริหารหลักสูตร หรือ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ประกอบด้วยกรอบการดำเนินงาน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และ 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.2 การประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู ประกอบด้วย องค์ประกอบของการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู ซึ่งกำหนดโดย สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา พ.ศ.2563 ประกอบด้วย 1) สมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ 2) สมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน และ 3) สมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการปฏิบัติหน้าที่ครูและจรรยาบรรณของวิชาชีพ

ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู กับมหาวิทยาลัยพิษณุโลก โดยการรับนักศึกษาตามหลักสูตรเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการนิเทศและติดตามประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตามจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการประเมินสมรรถนะและทักษะทางวิชาชีพครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

ขอบเขตด้านระยะเวลา

การดำเนินงานวิจัยใช้ระยะเวลา ระหว่าง เดือนมีนาคม ถึง ธันวาคม 2567

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ มี 1 ชุด ได้แก่ แบบสอบถาม เรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา ลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานของสถานศึกษาเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ต (Likert scale) จำแนกสาระของแบบสอบถามเป็น 6 ด้าน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเพื่อการประเมินสมรรถนะและทักษะทางวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ต (Likert scale) จำแนกสาระของแบบสอบถามเป็น 3 ด้าน

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1) ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน นำผลการตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of item objective concurrence) เกณฑ์การพิจารณาข้อคำถามที่กำหนดคือ มีค่า $IOC > .50$ พบว่า ข้อคำถามมีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 หลังจากนั้นได้ทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2) ทำการทดลองใช้ (try out) แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับบุคลากรโรงเรียนนาบัววิทยา อำเภอนครไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลกอุตรดิตถ์ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ก่อนนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560) โดยใช้เกณฑ์คุณภาพ $\alpha \geq 0.75$ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่า $\alpha = 0.976$

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการโดยผู้วิจัยได้มอบหมายให้นักศึกษาที่เข้าฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาเครือข่ายฯ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัย เป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล ทำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล และให้นักศึกษาดังกล่าวติดตามขอรับกลับคืนภายในเวลา 1 เดือน จำนวนแบบสอบถามที่จัดส่งมีจำนวนทั้งสิ้น 74 ชุด รวม 148 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 147 ชุด คิดเป็นร้อยละ 99.32

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage : %) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบที (t-test แบบ independent samples) ทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปร 2 กลุ่ม และการทดสอบเอฟ (F-test) ทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปร 3 กลุ่ม และหากพบว่ามีค่าความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

ผลการวิจัย

1. ผลศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของสถานศึกษาเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู
มหาวิทยาลัยพิษณุโลก โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการประเมิน	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.66	0.31	มากที่สุด	1
2	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.65	0.33	มากที่สุด	2
3	ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนรู้	4.65	0.25	มากที่สุด	2
4	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.51	0.47	มากที่สุด	6
5	ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และ สารสนเทศทางการศึกษา	4.58	0.35	มากที่สุด	4
6	ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	4.56	0.33	มากที่สุด	5
ภาพรวม		4.61	0.08	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 แสดงว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก โดยภาพรวมมีการปฏิบัติ ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$ S.D.=0.08) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติระดับมากที่สุด ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.66$ S.D.=0.31) รองลงมาได้แก่ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.61$ S.D.=0.25) และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.65$ S.D.=0.33) ตามลำดับ ด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.51$ S.D.=0.47)

จากตารางที่ 2 แสดงว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก ตามความคิดเห็นของบุคลากร จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และสารสนเทศทางการศึกษา มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านอื่นๆ มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของ
สถานศึกษาเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู
มหาวิทยาลัยพิษณุโลก ตามความคิดเห็นของบุคลากร จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา
โดยภาพรวมและรายด้าน

ผลการเปรียบเทียบ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	12.426	2	6.213	1.777	0.173
	ภายในกลุ่ม	503.424	144	3.496		
	รวม	515.850	146			
2. ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	32.058	2	16.029	1.054	0.351
	ภายในกลุ่ม	2190.595	144	15.212		
	รวม	2222.653	146			
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผล การเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	14.859	2	7.429	1.521	0.222
	ภายในกลุ่ม	703.182	144	4.883		
	รวม	718.041	146			
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา การเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3.033	2	1.517	0.652	3.059
	ภายในกลุ่ม	508.436	144	3.521		
	รวม	511.468	146			
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และสารสนเทศทางการ ศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	111.793	2	55.897	0.5097*	0.007
	ภายในกลุ่ม	1579.227	144	10.967		
	รวม	1691.02	146			
6. การพัฒนาระบบการ ประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	45.620	2	22.810	1.510	0.224
	ภายในกลุ่ม	2175.128	144	15.105		
	รวม	2220.748	146			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	8.065	2	4.033	0.232	0.793
	ภายในกลุ่ม	2498.642	144	17.352		
	รวม	2506.707	146			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 ผลการทดสอบรายคู่อการบริหารงานวิชาการฯ ตามขนาดของสถานศึกษา
ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และ สารสนเทศทางการศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก
กับขนาดกลาง และ สถานศึกษาขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่สถานศึกษาขนาดกลางมีความเฉลี่ยสูงกว่าสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ส่วนสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 3 การทดสอบรายคู่ เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และ สารสนเทศทางการศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของ สถานศึกษา	$\bar{X}$	เล็ก	กลาง	ใหญ่
		4.51	4.62	4.55
ขนาดเล็ก	4.51		0.11*	0.04
ขนาดกลาง	4.62			0.07*
ขนาดใหญ่	4.55	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินและเปรียบเทียบผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตรฯ จำแนกเป็นรายในภาพรวมและรายด้าน ปรากฏดังตาราง 4.-5

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตร ประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก ตามการประเมินของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ ในภาพรวมและรายด้าน

ลำดับ	รายการประเมิน	ผลการประเมิน		แปลผล	อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	สมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้	4.65	0.30	มากที่สุด	2
2.	สมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและผู้ปกครอง	4.54	0.42	มากที่สุด	3
3	สมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู ด้านการปฏิบัติตน และ จรรยาบรรณของวิชาชีพ	4.80	0.36	มากที่สุด	1
ภาพรวม		4.71	0.10	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4 แสดงว่า ผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$ S.D.=0.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายสมรรถนะ พบว่า สมรรถนะที่มีผลการประเมินสูงสุด ได้แก่ สมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู ด้านการปฏิบัติตน และ จรรยาบรรณของวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.80$ S.D.=0.36 ระดับมากที่สุด) รองลงมา ได้แก่ สมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.65$ S.D.=0.30 ระดับมากที่สุด) สมรรถนะที่มีผลการประเมินต่ำสุด ได้แก่ สมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.54$ S.D.=0.42 ระดับมากที่สุด)

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบผลการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตร

ประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู โดยภาพรวมและรายด้าน ตามการประเมินของบุคลากรในสถานศึกษาเครือข่าย จำแนกตามตำแหน่ง

ลำดับ	ผลการประเมินสมรรถนะ ทางวิชาชีพครู	ตำแหน่ง				t	Sig
		ผู้บริหาร (n=73)		ครูวิชาการ (n=74)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการจัดการเรียนรู้	27.93	1.28	27.96	1.64	0.090	0.92
2	ด้านความสัมพันธ์กับ ผู้ปกครองและชุมชน	13.73	1.28	13.51	1.24	1.038	0.30
3	ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู ด้านการปฏิบัติตน และ จรรยาบรรณของวิชาชีพ	48.13	1.82	42.01	1.73	0.777	0.44
	ภาพรวม	89.79	4.74	89.37	4.81	0.573	0.57

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 แสดงว่า ผลการเปรียบเทียบผลการประเมินสมรรถนะและทักษะทางวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก พบว่า ผลการประเมินโดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ/ หัวหน้ากลุ่มสาระ ทั้งโดยภาพรวมและรายสมรรถนะ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติระดับมากที่สุด แสดงว่าสถานศึกษาเครือข่ายฯ ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการและมีการปฏิบัติงานวิชาการอย่างเข้มแข็งในทุกภารกิจของการดำเนินงานด้านบริหารวิชาการ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก บทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้บัญญัติให้สถานศึกษาต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทและสภาพของท้องถิ่น และให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ให้เป็นองค์กรมหาชน ทำหน้าที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ทุกๆ 5 ปี โดยให้กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบกำกับดูแลกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละสังกัด จัดให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกปีการศึกษา และให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายในของทุกสถานศึกษาอย่างน้อยไม่น้อยกว่าทุก 3 ปีการศึกษา นำไปสู่การประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพก็จะเกี่ยวข้องกับภาระงานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เป็นสำคัญ สถานศึกษาทุกแห่งจึงต้องปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นการบริหารกิจกรรมทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูง เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ผลการวิจัยจึงพบว่า สถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

อย่างไรก็ดี ผลการวิจัยนี้ ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชุตินันท์ พัวนะคุณมี (2550) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำทางวิชาการกับผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปราณี พงษ์สุวรรณ (2551) ซึ่งได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ซึ่งพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาปัจจุบัน ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการซึ่งถือว่าเป็นงานหลักและเป็นงานที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง และครอบคลุมภาระงานทั้ง 6 ด้านของการวิจัยนี้ ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยี และสารสนเทศทางการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก ที่จะต้องนำรายการปฏิบัติในแต่ละด้านไปกำหนดเป็นรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา ของหลักสูตรฯ ฉบับปรับปรุงในวงรอบต่อไป

2. เมื่อพิจารณา การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเครือข่ายฯ เป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับ วสันต์ ปริดานันต์ (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม กิตติยา กาเร็ว (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 3 และ สุดาศรี สิงห์ทอง (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน เขตดินแดงกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยของทุกท่านพบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สอดคล้องกับ ไพรัตน์ วุฒิสาร, ทวี วาจาสัตย์ และ สาริศา เจนเขว้า. (2564). ที่ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการวิจัยพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการฯ ตามความคิดเห็นของบุคลากร จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ/หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ แสดงว่าบุคลากรทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ พรหมมน พินทุสมิต (2560) ซึ่งได้ทำการศึกษา เรื่อง การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า การเปรียบเทียบ การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับ ปราณี พงษ์สุวรรณ (2551) ซึ่งศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า มีการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ/หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับ ปราณี พงษ์สุวรรณ (2551) ซึ่งพบว่า ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า การบริหารงานวิชาการ ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา อาจจะเป็นปัญหาของสถานศึกษาเครือข่ายฯ ในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้สามารถจัดดำเนินการ มหาวิทยาลัยพิษณุโลกจึงควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนานักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพรู โดยกำหนดรายวิชาในหลักสูตร

ฉบับปรับปรุง ในวงรอบต่อไปและเร่งพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะด้านการวิจัยปฏิบัติการสอนหรือการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้นักศึกษานำไปปฏิบัติจริงในระหว่างการฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลักในการนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู ในวงรอบต่อไป (พ.ศ.2570-2574) มหาวิทยาลัยพิษณุโลก จึงควรนำสาระสำคัญจากผลการวิจัยไปใช้ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.1 ควรให้ความสำคัญต่อการจัดหลักสูตรโครงสร้างรายวิชาให้ครอบคลุมผลการวิจัย การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก ในทุกด้าน อันได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและสารสนเทศทางการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.2 การออกแบบหลักสูตรและคำอธิบายรายวิชา ควรพิจารณานำผลการวิจัยไปบูรณาการเข้ากับ มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565 มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2565 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2565 และข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 และจัดสาระวิชาและกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาให้สอดคล้องกับรายการปฏิบัติของข้อคำถามที่กำหนดในแต่ละด้านของการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี และแนวปฏิบัติให้ครอบคลุมภาระงาน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรให้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง อันได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ การฝึกปฏิบัติการระดมสมอง การสร้างเจตคติทางบวก คุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพียงพอต่อการส่งเสริมให้นักศึกษาครูได้นำไปสู่การปฏิบัติจริงระหว่างการฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สามารถให้ความร่วมมือต่อการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพครู ตามที่คุรุสภากำหนดเป็นจุดเน้นของการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการประเมินผู้ประกอบวิชาชีพครู อันได้แก่ สมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ สมรรถนะทางวิชาชีพครูในด้านการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน และ สมรรถนะทางวิชาชีพครูด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู และจรรยาบรรณของวิชาชีพ ด้วยการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรและเอกสาร

ประกอบหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ สื่อ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้นักศึกษาวิชาชีพครูได้ฝึกทักษะอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 ควรเผยแพร่รายงานวิจัยนี้แก่ สถานศึกษาเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตร ประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก เพื่อการประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาร่วมกับมหาวิทยาลัยพิษณุโลก

2.2 ควรเผยแพร่ผลงานวิจัยนี้แก่สถาบันการศึกษาที่จัดการศึกษาหลักสูตร ประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลกเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตร ให้เจริญก้าวหน้า

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรทำการวิจัยพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเครือข่ายฯ เพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยพิษณุโลก ในวงรอบการพัฒนาหลักสูตร พ.ศ. 2570-2574

3.2 ควรสนับสนุนให้คณาจารย์ที่รับผิดชอบการสอนรายวิชาตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู ได้ทำการวิจัยพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ เป็นรายด้านตามประเด็นการวิจัย และหรือตามรายวิชาที่ปรากฏในหลักสูตรฉบับปรับปรุงในวงรอบต่อไป

บรรณานุกรม

- กิตติยา กาเร็ว. (2555). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ภาค วิชาการ บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชุตินันท์ พัวนะคุณมี. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำทางวิชาการกับผลการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปราณี พงษ์สุวรรณ (2551). การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรีเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

- พรหมมน พินทุสมิต. (2560). การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ระดับประถมศึกษาใน จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี: มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ไพรัตน์ วุฒิสาร, ทวี วาจาสัตย์ และ สาริศา เจนเข้. (2564). รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มี
ประสิทธิผลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึง
กาฬ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ปทุมธานี.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2562). ข้อบังคับครุสภา ว่าด้วย มาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562. เล่มที่
136 ตอนพิเศษ 68 ง. 20 มีนาคม 2562.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2565). ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐาน
และหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2565. เล่มที่ 139 ตอนพิเศษ 212 ง.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2567). ข้อบังคับครุสภา ว่าด้วย ใบประกอบวิชาชีพ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.
2567. เล่มที่ 141 ตอนพิเศษ 73 ง. 13 มีนาคม 2567.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2567). ประกาศครุสภา เรื่อง การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการ
ศึกษาทางการศึกษา มาตรฐานวิชาชีพเพื่อการประกอบวิชาชีพ พ.ศ.2567. เล่มที่ 142
ตอนพิเศษ 35 ง. 6 กุมภาพันธ์ 2567.
- วสันต์ ปรีดานันต์. (2553). การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมือง
สมุทรสงคราม. จังหวัดสมุทรสงคราม: มหาวิทยาลัยศิลปากร/นครปฐม.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ. (2553). แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.
2552- 2559) กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สุดาศรี สิงห์ทอง. (2555). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน เขตดินแดง
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนดุสิต.
- Beauchamp, G.A. (1981). *Curriculum Theory*. 4th ed. Illinois: F.E. Peacock Publisher.
- Saylor, J.G & Alexander, W.M. (1974). *Planning Curriculum for School*. New York: Holt,
Rinehart and Winston.